

Briuselis, 2026 m. liepos 3 d.
(OR. en)

10955/26

ECOFIN 879
UEM 298
SOC 421
EMPL 228
ECB
EIB

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Išvados dėl 2026 m. nuodugnių apžvalgų pagal makroekonominio disbalanso procedūrą – Patvirtinimas

Delegacijoms pridedamas Tarybos išvadų dėl 2026 m. nuodugnių apžvalgų pagal makroekonominio disbalanso procedūrą projektas.

**TARYBOS IŠVADU DĖL 2026 M. NUODUGNIŲ APŽVALGU PAGAL
MAKROEKONOMINIO DISBALANSO PROCEDŪRĄ PROJEKTAS**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA:

1. PABRĖŽIA, kad šiuo metu prognozuojama, jog 2025 m. 1,5 % pasiekęs ES BVP augimas 2026 m. sulėtės, o infliacija turėtų padidėti – tai lems Artimųjų Rytų konflikto poveikis. PAŽYMI, kad 2025 m. ES ekonomika pasirodė esanti atspari, o infliacinis spaudimas mažėjo – tai padėjo iš dalies sumažinti ilgalaikį makroekonominį pažeidžiamumą, nors pokyčiai valstybėse narėse buvo skirtingi. PRIPAŽĮSTA, kad tebesitęsianti geopolitinė ir prekybos įtampa mažina augimo perspektyvas ir didina infliaciją tebesitęsiant dideliame netikrumui, o tai didina su disbalansu susijusią riziką;
2. PABRĖŽIA, kad tebėra svarbu įgyvendinti makroekonominio disbalanso procedūrą siekiant nustatyti disbalansą, kuris neigiamai veikia arba gali neigiamai paveikti tinkamą valstybės narės ekonomikos arba ekonominės ir pinigų sąjungos, arba visos ES ekonomikos veikimą, užkirsti kelią tokiam disbalansui ir jį panaikinti. AKCENTUOJA itin svarbų išsamios analizės vaidmenį stebint esamą disbalansą ir nustatant galimą makroekonominį pažeidžiamumą. LAIKOSI NUOMONĖS, kad 2026 m. nuodugniose apžvalgose pateikiama aukštos kokybės ir išsami padėties kiekvienoje apžvelgiamoje valstybėje narėje analizė;

3. PAŽYMI, kad apskritai Komisija, atsižvelgdama į konkrečius kiekvienos valstybės narės iššūkius, taikė atitinkamas analitines priemones ir jas papildė atlikdama esminę kokybinę analizę. PALANKIAI VERTINA tai, kad naudojama perspektyvų analizė ir atitinkamų politikos sričių vertinimas, taip pat atsižvelgiant į disbalanso mastą ir raidą. PABRĖŽIA atsargų ir srautų rodiklių svarbą atliekant vertinimą, politikos priemonių vaidmenį ir procedūros ES ir euro zonos aspektus. PABRĖŽIA galimą įvairių makroekonominių kintamųjų sąveiką. AKCENTUOJA, kad nacionalinės ekonominės politikos šalutinio poveikio ir pasaulinių pokyčių padarinių vertinimas tebėra svarbus. PABRĖŽIA, kad svarbu laiku vykdyti stebėseną ir vertinimą, taip pat užtikrinti vienodą požiūrį ir skaidrumą, remiantis įrodymais pagrįstu vertinimu, be kita ko, kiek tai susiję su kiekybiniais duomenimis, kokybine informacija ir įgyvendinta politika, ir kad disbalanso klasifikavimas būtų grindžiamas objektyviais įrodymais ir nuosekliai taikomas visose valstybėse narėse;
4. PAŽYMI, kad ES padidėjo infliacijos skirtumai. PRIPAŽĮSTA, kad 2026 m. padidėjusios energijos kainos prisideda prie bendro infliacijos didėjimo ir kad negalima atmesti galimybės, jog infliacijos skirtumai toliau didės. PAŽYMI, kad tuo pat metu praėjusiais metais vienetui tenkančių darbo sąnaudų augimas sulėtėjo, nors keliose valstybėse narėse jis tebėra didelis. PABRĖŽIA, kad nuolatiniai sąnaudų ir kainų skirtumai gali pakenkti atskirų valstybių narių konkurencingumui ir kelti ypatingą susirūpinimą euro zonoje;
5. PRIPAŽĮSTA, kad 2025 m. einamosios sąskaitos pozicijos pagerėjo, bet kai kuriose valstybėse narėse deficitas ir perteklius tebėra dideli. PAŽYMI, kad 2025 m. neigiamos gryniosios tarptautinių investicijų pozicijos apskritai gerėjo, nors ir lėtesniu tempu, o teigiamos pozicijos apskritai sumažėjo, be kita ko, dėl vertinimo poveikio. PRIPAŽĮSTA galimą didesnių energijos kainų ir numatomo lėtesnio prekybos augimo poveikį išorės sąskaitoms;

6. PAŽYMI, kad 2025 m. būsto kainų augimas dar labiau paspartėjo. PRIPAŽĮSTA, kad daugelyje valstybių narių paklausą skatino padidėjusios namų ūkių realiosios pajamos ir palankesnės finansavimo sąlygos, o pasiūla išliko ribota. PAŽYMI, kad įvairiose valstybėse narėse padidėjo būsto kainų pervertinimo rizika. PRIPAŽĮSTA, kad, atsižvelgiant į struktūrinius elementus, būsto kainų augimas turėtų išlikti dinamiškas. Šie elementai apima nuolatinį būsto trūkumą, kai daugelyje valstybių narių daroma pažanga šalinant pasiūlos kliūtis yra lėta, mokesčių politiką ir neveiksmingas nuomos rinkas, o kai kuriais atvejais ši dinamiškumą dar labiau didina alternatyvių investavimo galimybių poreikis, visų pirma valstybėse narėse, kurių kapitalo rinka yra menkai išvystyta;
7. PAŽYMI, kad 2025 m. namų ūkių ir ne finansų bendrovių skolinimasis didėjo dėl palankesnių finansavimo sąlygų. PABRĖŽIA, kad dėl pastaruoju metu sugriežtintų finansavimo sąlygų gali sumažėti skolinimasis ir padidėti skolos tvarkymo našta, ypač ten, kur plačiai paplitusios paskolos su kintamosiomis palūkanų normomis. PRIPAŽĮSTA, kad nors kai kuriose valstybėse narėse valdžios sektoriaus skolos santykis toliau mažėjo, daugelyje valstybių narių jis didėjo ir viršijo 2019 m. prieš pandemiją buvusį lygį, ir kad tikimasi, jog jis toliau didės, atsižvelgiant į didėjantį deficitą kai kuriose valstybėse narėse. PAŽYMI, kad dėl padidėjusio įsiskolinimo ir pastaruoju metu padidėjusio vyriausybės obligacijų pajamingumo didėja palūkanų išlaidos;
8. PABRĖŽIA, kad bankų sektorius išliko tvirtas ir atsparus, jo kapitalo pakankamumo rodikliai buvo stabilūs, o bankų pelningumas – didelis. AKCENTUOJA, kad neveiksnių paskolų bendras lygis išliko artimas istoriškai žemam lygiui, o valstybėse narėse, kuriose jis anksčiau buvo padidėjęs, šis lygis toliau šiek tiek mažėjo. PAŽYMI, kad kai kuriose valstybėse narėse išlieka didelės valstybės vidaus skolos pozicijos, taip pat kai kuriais atvejais išlieka ir su komercinės paskirties nekilnojamuoju turtu susijęs pažeidžiamumas;
9. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad makroekonominio disbalanso procedūros kontekste Graikijoje, Nyderlanduose ir Švedijoje disbalanso nebėra. PAŽYMI, kad Graikijoje sumažėjo pažeidžiamumas, susijęs su didele valdžios sektoriaus ir išorės skola, sumažėjo bankų neveiksnių paskolų ir kad palankus finansavimas mažina išorinio tvarumo riziką, susijusią su dideliu einamosios sąskaitos deficitu. PAŽYMI, kad Nyderlanduose sumažėjo pažeidžiamumas, susijęs su namų ūkių skola ir einamosios sąskaitos pertekliumi. PAŽYMI, kad Švedijoje išlieka pažeidžiamumas, susijęs su jos nekilnojamojo turto rinka ir didele privačiojo sektoriaus skola, tačiau jis sumažėjo;

10. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad Italijoje, Vengrijoje ir Slovakijoje tebėra susidaręs disbalansas, tačiau pripažįsta, kad šiose šalyse padėtis šiek tiek pagerėjo, visų pirma Italijoje ir Slovakijoje;
 11. ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad Rumunijoje tebėra susidaręs perviršinis disbalansas. PAŽYMI, kad su fiskaliniu ir einamosios sąskaitos deficitu susijęs pažeidžiamumas sumažėjo, tačiau tebėra didelis, o sąnaudų konkurencingumas toliau mažėja, nors ir mažiau nei anksčiau;
 12. RAGINA visapusiškai taikyti makroekonominio disbalanso procedūrą kartu su reformuota ekonomikos valdymo sistema, integruota į Europos semestrą, įskaitant, kai tinkama, perviršinio disbalanso procedūros aktyvavimą. PABRĖŽIA, kad svarbu imtis skubių ir nuolatinių politikos veiksmų makroekonominiam disbalansui mažinti, visų pirma numatytų vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose ir atitinkamose konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose pagal Europos semestrą.
-